

[Bomholt.]

karakter, og det siger sig selv, at den faglige bedømmelse ikke kan anvendes, hvor der senere er tale om forfremmelse af en person. Der kan ikke indgå andet i et kartotek end det, som den pågældende til enhver tid kan få lejlighed til at gøre sig bekendt med.

Endelig er der spørgsmålet om den såkaldte ørstedeske karakterskala. Det er en kedelig mellemting, man kan ligefrem se på den, at den er et besværligt kompromis, som ikke er egnet til bedømmelse af forsøgsarbejde, i hvert fald ikke uden at der medfølger en særlig brugsanvisning, og når den kun med største varsomhed kan anvendes i forsøgsarbejdet, d. v. s. et mere personligt arbejde, et mere differentieret pædagogisk arbejde, er dens værdi for den øvrige skole dermed reduceret. Vi trænger faktisk til en skala, der er udtryk for et pædagogisk helhedssyn og ikke en mellemting, og udvalget ville være taknemligt for, om der endnu en gang blev gjort et forsøg på at nå det rigtige, og det kan vel bedst ske i et hurtigt arbejdende udvalg.

Tilbage har jeg så kun et par bemærkninger vedrørende det triste dokument, som nu er optrykt i betænkningen. Udvalget spurgte ministeren, hvad der i øjeblikket er af forsøg i henhold til lovene af 24. maj 1948 og 27. maj 1950, disse to majlove. Besvarelsen har vi fået, og jeg må sige, at det er en forstemmende læsning. Man kan ikke frigøre sig fra det indtryk, at der helst ingenting skal ske. De få anmodninger om tilladelse til at gøre forsøg, der fremkommer, bliver behandlet på en sådan måde, at mange lærere næsten med nødvendighed må få den opfattelse, at der er rødt lys forude. Lovgivningen er, synes jeg, blevet temmelig illusorisk, og det er synd, at det er sådan, for der er utvivlsomt mange pædagoger, der kunne gøre et værdifuldt reformarbejde af betydning for fremtiden. Jeg har tidligere spurgt, om et forslag som dette er en taktisk manøvre, et forsøg på at bringe alibiet i orden. Andre har sagt A og B; nu kan den højtærede minister ikke undslå sig for at sige C, men er dog stadig besluttet på, at det ikke just skal være det høje C. Redegørelsen viser, at forskellige forsøg, der rimeligvis burde have nydt fremme, er blevet borte i administrativ stilhed. Forsøgsanmodninger fra Brande og fra Silkeborg er blevet afvist af inspektøren for mellem- og realskolen med den begrundelse, at ministeren har nedsat et udvalg om reglerne for optagelse i mellem-skolen. Når udvalget har selveste in-

spektøren til formand, er det åbenbart ikke velset, at der pusles andre steder med problemerne.

Nu er den højtærede minister jo enig med undertegnede om, at lov er lov og lov skal holdes, og lov kan ikke sættes ud af kraft ved hjælp af en af ministeren selv nedsat kommission, ved hjælp af et af ministeren selv nedsat udvalg. Hvis noget sådant kunne lade sig gøre, kunne en minister når som helst ved at nedsætte et udvalg med en embedsmand i spidsen gøre rigsdagens vilje til intet. Den af ministeren for afvisningen af andragenderne givne begrundelse er, forekommer det mig, uholdbar, og parlamentarisk set er den endnu mindre holdbar. Sagligt set synes jeg man stiller tingene på hovedet. Det kan dog kun være til støtte for et ministerielt udvalg, der skal undersøge et problem, at der forskellige steder i landet gøres forsøg på just de områder, som vedrører problemet. Jo flere alvorligt ledede og redelige forsøg, jo større mulighed for en holdbar konklusion. Men undervisningsinspektøren har åbenbart med ministerens billigelse tænkt sig, at udvalget skulle finde en lineal-løsning, hvorefter alle haver sig at rette. Mon udvalgets medlemmer er vidende om, at deres deltagelse i udvalget anvendes til faktisk modarbejdelse af loven? Er Danmarks Lærerforenings repræsentant vidende om, at han som deltager i et udvalg er medvirkende årsag til forsøgsplaners afvisning?

Hvad angår Horsens-anmodningen, har ministeriet trukket afgørelsen i langdrag i en temmelig kraftig grad. Byrådet indsendte sit andragende den 6. december. Svaret kom først den 24. marts, d. v. s. en uge efter at jeg her i tinget havde fremdraget sagen. Man kan ikke vente, at en forældrereds skal kunne holde til det pres, en sådan nølerpolitik udøver. Forældrene må meget let kunne få den tro, at der er et eller andet i vejen, og dog er der tilsyneladende ikke andet i vejen end en vis uvilje fra oven. Det er mit personlige indtryk, bekræftet af adskillige erfaringer, at vore undervisningsinspektører er forstående og interesserede overfor forsøgsarbejde som overfor nye pædagogiske tanker i det hele; men det afgørende er alligevel den ånd, der udgår fra ministerens eget kontor. Det er ministeren og undervisningsinspektøren, der bør gå i spidsen og inspirere lærerne til nye forsøg, ikke mindst på de områder, der er udsat for kritik. De har større mulighed end andre for at skabe tryghed og ro om forsøgsarbejdet, sørg for, at det bliver